

DAVID SEDARIS

Însuşirea
bunului
găsit

Jurnale
(1977-2002)

Traducere din engleză de
Ruxandra Tudor

 Narator

POVEȘTI
REALE,
BINE
SCRISE

Cuprins

<i>nota autorului</i>	9
<i>introducere</i>	11
1977	19
1978	27
1979	39
1980	55
1981	61
1982	81
1983	107
1984	123
1985	139
1986	149
1987	177
1988	195

1989	.....	223
1990	.....	251
1991	.....	283
1992	.....	311
1993	.....	331
1994	.....	341
1995	.....	355
1996	.....	359
1997	.....	369
1998	.....	385
1999	.....	425
2000	.....	455
2001	.....	489
2002	.....	531

introducere

La scurtă vreme după ce am hotărât să scriu o carte cu însemnări din jurnal, am dat peste o bancnotă de 5 lire. Am găsit-o în timp ce strângeam gunoiul de pe un drum de țară din West Sussex; se afla între o pungă de chipsuri și o doză de bere pe jumătate plină, în care se înecaseră niște melci. Judecând după valoarea de la vremea respectivă, bancnota făcea în jur de 8,15 dolari, ceea ce, după cum ar fi spus mama, „nu însemna nimic”. Câteva zile mai târziu m-am întâlnit în Londra cu prietena mea Pam. Când a venit vorba despre banii picați din cer, eu i-am spus despre bancnota găsită, iar ea m-a întrebat dacă o folosisem.

— Păi, normal că am folosit-o, i-am răspuns.

— În Marea Britanie, dacă găsești un lucru de valoare și îl păstrezi, se numește însușirea bunului găsit, a continuat ea. Se presupune că trebuie să te interesezi dacă lucrul respectiv a fost pierdut sau furat, chiar dacă, în acest caz – 5 lire –, ți se pare că nu este mare lucru.

M-am gândit că însușirea bunului găsit era cel mai potrivit titlu pentru această carte. Când vine vorba despre subiecte, părerile tuturor celor care țin jurnale sunt împărțite. Eu nu am fost niciodată genul care să scrie

Narator

11

Însușirea bunului găsit

* Conform Codului Penal din România; în original, *theft by finding* (n.t.).

despre propriile sentimente, în parte pentru că nu sunt atât de interesante (nici măcar pentru mine), dar mai ales pentru că este foarte posibil să se schimbe. Dar sentimentele altora sunt o cu totul altă mâncare de pește. Ai un cui împotriva mamei vitrege sau a managerului pentru care ai lucrat până ieri? Hai, te rog, să vorbim despre asta!

Dincolo de orice, un jurnal îți arată lucrurile care te interesează. Poate că te concentrezi la început pe problemele legate de nedreptatea socială sau pe toți nefericiții care au fost prinși sub moloz în Turcia, Italia sau în locul în care a lovit ultimul mare cutremur. Ții jurnalul pe care consideri că ar trebui să-l ții, adică pe cel care, odată descoperit de mama sau de colegii de cameră de la facultate, i-ar face pe aceștia să-și spună: *Ce bine ar fi fost să am un spirit atât de civic, o inimă atât de mare și o gândire atât de filosofică precum Edward!*

După un an, îți dai seama că îți ia ceva să critici nedreptatea și că ai fi mai câștigat dacă ai petrece timpul ăsta discutând despre fondue sau dacă ai descrie dihorii pe care ți i-ai dorit, dar pe care nu ți i-ai permis niciodată. Evident, asta doar dacă nedreptatea nu este însăși viața ta, caz în care o dai înainte cu asta. Clinciul este să afli cine ești și să fii fidel acelei persoane. Asta pentru că, de cele mai multe ori, nu ești în stare de așa ceva. Te întrebi: *Oare oamenii nu-mi vor întoarce spatele dacă vor afla cine sunt cu adevărat? Adică omul care își urăște propriul copil și care și-a eutanasiat câinele perfect sănătos? Omul care crede în sinea sa că filmul The Wire a fost un mare fâs?**

Lucrurile despre care îmi place să vorbesc în cele din urmă – sau, în ultima vreme, de la bun început – sunt evenimentele remarcabile din viața de zi cu zi, pe care le observ (lupte cu pumnii, accidente, un cumpărător care se

---

* Nu consider că *The Wire* a fost un mare fâs (n.a.).

așază la coadă exact la casa pentru coșuri, asta în condițiile în care are un ditamai căruciorul care dă pe afară de produse), frânturile de conversații la care asist fără să vreau sau lucrurile fascinante pe care mi le spun alte persoane. Acești oameni pot fi prieteni sau, la fel de bine, frizeri, străini peste care dau în avion sau casieri. Multe dintre poveștile lor s-au dovedit simple legende urbane: pisica moartă a vecinului unei rude, care a fost furată din portbagajul mașinii și așa mai departe. Sper că de acestea din urmă am reușit să mă descotorosesc. Apoi mai sunt glumele pe care le-am auzit de-a lungul anilor, la petreceri sau la sesiunile de autografe. Evident că au fost scrise de altcineva – toate glumele sunt scrise de altcineva –, iar autorilor nu li se dă niciodată credit pentru ele.

Un alt lucru pe care l-am observat în timp ce treceam în revistă cei 40 de ani în care am făcut însemnări în jurnal este că multe dintre date sunt greșite. De exemplu, poate apărea de trei ori 1 octombrie 1982. Asta s-a întâmplat cel mai probabil pentru că habar n-am avut ce zi era. Timpul pare să se evapore când nu ai job. În era prelaptop trebuia să verifici într-un ziar sau într-un calendar dacă era marți, 8, sau joi, 9. Asta presupunea să te trezești, așa că eu am preferat să stau la locul meu și să ghicesc. De multe ori am greșit chiar și luna.

Pare că lungimea medie a însemnărilor mele nu trece de șapte propoziții, dar, în realitate, am petrecut infinit de mult timp ca să scriu despre ceea ce mi s-a întâmplat – de obicei, în jur de 45 de minute. Dacă nu se petrecea nimic spectaculos, analizam un articol din ziar sau un reportaj ascultat la radio. Nu sunt un fan al dărilor de seamă despre condițiile meteo, dar nici nu sunt împotriva lor. Așa se face că, atunci când viața devine plictisitoare de moarte, mă uit pur și simplu pe fereastră și descriu culoarea cerului. De cele mai multe ori, asta duce la altceva: la o pasăre

care este rea cu o altă pasăre sau la zgomotul făcut de un avion.

Din 1979 am început să-mi numerotez însemnările. Este un obicei pe care îl am și în prezent.

28 decembrie 2016

Unu. Este abia decembrie și deja...

Doi. Tata m-a sunat de ziua mea. „Încerc să-mi imaginez unde locuiești”, mi-a spus. „Sunt multe linii de înaltă tensiune acolo?”

Trei. Ieri, Hugh a ieșit din bucătărie ca furtuna, lăsându-ne cu ochii în soare pe mine, pe Candy, pe Amy și pe Ingrid, care tocmai ne spunea o poveste despre mama ei.

Patru. M-am întâlnit din întâmplare cu Michael la Waitrose...

Cinci. Ieri a murit Carrie Fisher...

Șase. Tocmai a intrat Hugh, care mi-a spus că...

Așa procedau și oamenii cavernelor înainte de inventarea paragrafelor; nu înțeleg de ce nu folosesc pur și simplu alineatul sau de ce nu apăs de două ori tasta space. Un alt obicei învechit de care nu mă dezmint este să am mereu la mine un carnet, unul mic, pe care îl port în buzunarul de la piept și fără de care nu plec niciodată de acasă. Notez în el toate mărunțișurile care îmi sar în ochi – nu dau detalii, ci scriu în grabă. În dimineața următoare trec în revistă tot ce am însemnat în ziua precedentă și caut momentul cel mai important, cel care m-a influențat cel mai mult. Asta poate însemna revederea cu un prieten vechi sau, la fel de bine, un străin care mânca un sandwich cu ochii închiși. (Asta s-a întâmplat recent și a fost fascinant.)

Din când în când, mi se întâmplă să notez despre un lucru care a distrat sau a luminat pe cineva, dar acestea

sunt mărunțișuri pe care le las deoparte. La un moment dat m-am gândit să le transform într-o carte de însemnări din jurnal, dar când am văzut că grosimea printului ajungea la 20 de centimetri, mi-am zis că două volume – cel de-al doilea urmând să acopere perioada 2003-2017 – aveau să aibă mai mult sens. Țin să menționez că redactarea însemnărilor îmi aparține în exclusivitate. Din cele aproximativ opt milioane de cuvinte scrise de mână sau bătute la mașină pentru jurnalul început pe 5 septembrie 1977 includ aici doar o mică parte. O cu totul altă carte, bazată pe aceeași sursă de materiale, m-ar face să par diabolic, egoist, generos sau chiar, îndrăznesc să spun, sensibil. În toate zilele vieții mele sunt cum am spus mai sus, dar și îngrămădit, vesel, ursuz, nemilos, îngust la minte, deschis, meschin – și lista poate să continue la nesfârșit.

Un alt tip de redactare, clar una mai precisă, ar fi însemnat să-mi las jurnalele pe mâna altcuiva, dar acest lucru este ceva ce nu-mi pot imagina, excepție făcând situația în care persoana în cauză ar fi jurnalist. (Aceștia nu trec niciodată mai departe de pagina a treia, pe care o numesc de obicei „mijlocul”, gen: „Am sperat să termin înainte de interviu, dar sunt abia la mijloc!”)

Acestea fiind spuse, nu mă aștept să existe cineva care să citească această carte din scoarță-n scoarță. Pare genul de scriere pe care doar o răsfoiești, cum ar fi albumul școlar al cuiva sau o colecție de glume.

Nu a fost ușor să trec prin cele de-acum 156 de volume ale jurnalului meu. Am împărțit totul pe bucăți – adică am parcurs o lună, cel mult două pe zi – și, după ce am citit despre mine, a trebuit să petrec restul zilei *fiind* eu însumi. Nu-mi amintesc să fi făcut vreodată ceva mai extenuant. Hugh era în camera alăturată și m-a auzit zbierând chestii de genul: „Dar mai *taci* odată din gură!” sau: „Cui dracului îi pasă de buzunarul de la piept?!”

„Cu cine vorbești?” m-a întrebat el.

„Cu mine în 2011”, i-am răspuns eu.

Și atunci am întrezărit luminița de la capătul tunelului. Anii de început, adică 1977-1983, au fost cei mai deprimanți. Pe vremea aceea scriam de mână în jurnal. Literale erau mici și, cum aveam la bord o cantitate considerabilă de metamfetamină, o însemnare obișnuită se întindea pe mai multe pagini – rânduri nesfârșite de cuvinte, toate de un rahat absolut. Am inclus în această carte foarte puțin din acea perioadă. Este ca și când aș asculta o persoană dusă cu capul. Pe bune, nu este necesară decât o trecere în revistă.

Jurnalul s-a mai normalizat după ce m-am mutat la Chicago, în parte pentru că eram într-un oraș mare, dar mai ales pentru că mă simțeam mai bine cu mine însumi. Făcusem în sfârșit ceea ce îmi doream de mulți ani: părăsisem orașul natal. M-am întors la facultate și chiar am absolvit-o. Aveam nenumărate motive pentru care să mă simt bine când, în toamna lui 1990, m-am mutat la New York. Pe vremea aceea scriam doar noaptea, când deja eram aproape beat sau trosnit bine. Ați crede că vorbeam numai despre beții, dat fiind că eram în intimitatea propriului jurnal, dar fac referire la acestea foarte rar. Dacă aș fi scris cuvântul – *alcoholic* –, aș fi confirmat că eram un bețiv, așa că nu am scris niciodată nimic despre moralele pe care mi le țineau Hugh și alte persoane binevoitoare din familie.

Pe același principiu, în 1970 mi-a luat ceva vreme să scriu cuvântul *gay*. „Hai, pe bune”, mi-am spus cu voce tare mie, cel care eram la 20 de ani, în timp ce citeam primele însemnări. „Pe cine ai impresia că păcălești?”

Acest proiect a scos la iveală toate fazele prin care am trecut de-a lungul anilor și modul intens în care am făcut asta. Am dat peste cerneala împrăștiată pe însemnarea în

care vorbesc despre cum am găsit numărul corect de telefon al cuiva care, în mod clar – și din motive întemeiate –, mi-a dat unul *fake* sau pe cele în care vorbesc despre pierderea în greutate ori despre lecțiile de franceză. Mai târziu m-am axat pe prinderea muștelor și pe hrănirea păianjenilor cu aceste zburătoare și toate m-au determinat să-mi pun următoarea întrebare: *Ce mai urmează?* Judecând după trecutul meu, ar putea urma orice: colecționarea de păr, hibridizarea de rozătoare în subsol – cine știe?

În timp ce-mi citeam însemnările din jurnal am fost uimit de numărul mare de persoane pe care le cunoșteam în 1980 și de care sunt apropiat și în prezent. Este greu de anticipat ce prietenii vor dura și care se vor destrăma. Mi s-a întâmplat des să mă mut și să pierd jumătate din contacte, adică oameni despre care credeam că aveau să-mi fie alături pentru totdeauna. Nu se pune problema că ne-am fi schimbat din cauza vârstei. Ei pur și simplu nu s-au mai deranjat să pună o ștampilă pe o scrisoare. Sau n-am mai putut să fac eu asta. Evident că acum este mai simplu datorită e-mailului.

Mi s-a părut interesant să dau în jurnal peste persoane care aveau să devină foarte importante pentru mine, care urmau să apară de niciunde și să-mi schimbe cursul vieții: Hugh, Jim McManus, Maryl Vladimer, Geoff Kloske, Ira Glass și Andy Ward. M-am gândit că primele întâlniri aveau să fie un fel de momente memorabile, în care să recunosc salvarea din momentul în care apărea – „Ah, iată-te!” –, dar, de cele mai multe ori, nu au fost decât niște oameni cu care am dat mâna, după care m-am așezat la birou și m-am întrebat în sinea mea: *Deci care era numele acestui tip?* Cu Hugh a fost altceva. Pe el l-am ținut minte. Dar cu restul a fost palpitant. Nu știi niciodată mâna cui urmează să o strângi.

Apoi au fost și oamenii care nu mai sunt: mama, sora mea Tiffany, Don Congdon, minunatul David Rakoff. Am recitat însemnările în care apăreau acești oameni și m-am certat singur pentru că nu am scris mai multe. Oare de ce nu am transcris fiecare cuvânt spus de ei? Și n-ar fi trebui să mă grăbesc, ca să am ceva mai măreț și mai reconfortant la care să mă gândesc după ce prietenii și membrii familiei mureau? Asta este faza cu un jurnal. Ca să poți să-ți scrii viața, trebuie să o trăiești. Nu la birou, ci în spațele acestuia. În lume, acolo unde este atât de frumos și de complex și de dureros încât merită să te așezi și să scrii despre asta.

Narator

18

David Sedaris

1977

5 septembrie 1977 **Sacramento, California**

Eu și Ronnie am fost luați cu mașina de Lonnie și Tammy, care sunt în drum spre Mount Shasta. În oraș are loc un bâlci în cadrul căruia va cânta și Sherri Lewis. Am dormit sub cerul liber, pe malul American River.

8 septembrie 1977 **Mount Hood, Oregon**

Ne-am abătut din drum și am pornit spre Yakima. Am întâlnit un cuplu - Pops și Jeannie -, care ne va lua mâine, la 06:00 dimineața, și ne va duce la o livadă. Pops, care își spune „zilier”, crede că eu și Ronnie am putea să facem 300 de dolari până la finalul sezonului.

În seara asta dormim pe un teren de golf. Mă simt la fel ca de fiecare dată când urmează să încep un job nou - emoționat.

11 septembrie 1977 **Odell, Oregon**

Mă întreb cât înseamnă trei minute? Ouăle mele moi sunt pe aragazul cu lemne și se zbenguie într-o tigaie mică. Este duminică, ziua noastră liberă. Plouă. Eu și Ronnie

Narator

19

Însușirea bunului găsit

stăm într-o cabană de lemn, cu un pat de metal, un frigider, patru scaune, o masă și mulți bușteni. Câteodată ne vizitează o pisică (sau poate un motan?), pe care o hrănim cu hotdog. Șosetele mele sunt la uscat, podeaua ar trebui măturată și cuplul din rulota de lângă noi mănâncă. Azi-dimineață am văzut-o pe ea – se târâia spre latrină, în halat de baie.

Muncim pentru un tip pe nume Norm. Amicii lui îi zic Piticanie. Afară este atât de frig că îmi ies aburi din gură. Pe acoperiș cad ghinde.

Narator

20

David Sedaris

20 octombrie 1977

Vancouver, British Columbia

După o cameră de hotel care ne-a costat 8,50 dolari pe noapte, eu și Ronnie am găsit un apartament cu 30 de dolari pe săptămână. Mă preocupă banii, dar, când nu mai sunt, nu mai sunt și basta. Am fumat prima țigară. Este ridicol, dar chiar îți dă un zvâc. Mie mi-a dat pe strada Davie.

25 octombrie 1977

Vancouver

Acum am o jachetă neagră și o pereche de pantaloni din lână groasă și maro, care îmi vin peste buric și se închid cu nasturi în jurul gleznelor. Pantaloni de genul celor purtați în armata canadiană? Când vine vorba despre haine, nu-mi trebuie decât să aud „Vă vin bine” și le cumpăr. Și uite cum mă fâțâi eu fericit pe stradă, în noua mea uniformă, când un tip îi zice amicului său: „Uite-l și pe poponarul ăsta”.

Așa am devenit doar un idiot cu haine caraghioase. Eu și Ronnie plecăm mâine. Sunt fericit s-o luăm din loc.

În Canada, uscătoarele costă 10 cenți pentru 15 minute.

26 octombrie 1977
Everett, Washington

La Beehive Café un ou costă 25 de cenți. La Denny's, 2 dolari.

Ieri am fost luați cu mașina de doi pescari, Ed și Reilly. Apoi am continuat drumul cu Mark, care ne-a dat voie să dormim în rulota lui. Azi-dimineață, la 6:00, tipul a dat buzna în living gol-puşcă și ne-a zis: „La drum!”.

Tocmai se întorsese de la reuniunea cu foștii colegi de liceu. Era într-o trupă.

27 octombrie 1977
Baline, Oregon

Un dobitoc a oprit așeară și a spus, arătând spre Ronnie: „Eu iau fata!”

29 octombrie 1977
Portland, Oregon

Eu și Ronnie am mâncat la Broadway Hotel, un loc ieftin și deplorabil. Însăpăimântător. Sărăcia este de două feluri: lucie sau stilată. Aici este lucie. Holul este plin de oameni care stau să-și dea duhul și de handicapați; printre ei e și o fată care halește hamburger după hamburger, punându-și ketchup pe fiecare duminic. Toaletele sunt în capătul holului. Covorul din camera noastră are vomă pe el. Avem un scaun de bucătărie hăisit și un pat scârbos. Pe cel de-al doilea etaj miroase a gogoși, dar pe al nostru pute a borătură și pișat. Ceilalți locatari, niște bețivi și niște ratați, sunt genul de oameni în privința cărora părinții noștri ne-au tot avertizat.

6 noiembrie 1977
San Francisco, California

Am sunat acasă și am vorbit cu mama. A fost atât de plăcut să-i aud vocea că nu-mi venea să închid. Mi-a spus că

Narator

21

Înșușirea bunului găsit